Missionstidning för Finland.

„Mörker öfwertäcker jorden och mörkhet folken, men öfwer dig uppgår Herren och hans härlighet skall synas öfwer dig". Es. 60, 2.

„Fördenskull skall jag prisa dig ibland hedningarna". — „Hedningarna skola ära Gud för barmhertighetens skull". Rom. 15, 9.

N:o 9. September.

Utgifwes på föranstaltande af Finska Missionssällskapet

58 årgång. 1916.

Ett stort löfte.

Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror på mig, äfwen han skall göra de gärningar, som jag gör; och större än dessa skall han göra, ty jag går till min Fader. Joh. 14: 12.

Skulle wi göra större gärningar än Jesus gjorde? Ja, så säger Herren.

Jesus war stor. Han fullbordade ett uppdrag, som ingen annan förmått göra. Han öfwerwann synden, han sönderbröt dödens fjättrar, och han öppnade himmelens portar för de wilsegångna. Sådana gärningar hade ett människobarn aldrig warit i stånd att göra.

Men Jesus jämför icke heller wåra gärningar med sitt försoningswerk. Genom försoningswerket går äfwen han själf till upphöjelse, och för honom öppnas ett nytt, widare arbetsfält. Han gör då själf större gärningar än före sitt försoningswerk (jmf. Joh. 10: 16—18; 12: 23—32). Han uppbygger då ett fårahus och drager alla till sig. I wår text få wi höra, att han utför detta werk, att draga alla till sig, genom sina lärjungar, genom swaga, ringa werktyg. Detta är således mission, detta arbete för dragandet af själar till den stora fårahjorden; det är en gärning, som Jesus uppskattar högre än sina underwerk och sin lärowerksamhet här på jorden.

Wi höra att missionen af många anses såsom ett wärdelöst swärmeri, uppfunnet af trångbröstade människor. Men hwad helst man annars må säga om missionen, trångbröstad är den icke. Den är det mest widtomfattande som tänkas kan. Den är så stor och upphöjd, att ingen

annan än Jesus Kristus wågat tänka ut något sådant. Med kärlekens makt, med ewangelii ord eröfras wärlden. En sådan gärning gjorde icke Jesus, han kunde icke göra det, förrän försoningswerket war fullbordadt och han blifwit upphöjd till härligheten. Till detta arbete behöfwes all makt i himmelen och på jorden. Och den makten äger endast den, som öfwerwunnit synden och krossat döden. Den makten hade Jesus, då han stod på Oljoberget, den har han nu på Fadrens högra sida. Och han kallar oss swaga warelser till ett arbete, som han själf skattar så högt, att han måste uppstiga till härligheten, förrän det är möjligt att utföra. Hänför detta icke oss! Wärmer det icke wårt hjärta, att Herren låter oss få en del i denna uppgift? Den som tror att kristendomen icke kan inspirera nutidens människor eller gifwa de unga uppgifter, han glömmer hwad kristendomen i sanning är. Ingen annan i wärlden kan gifwa så upphöjda och stora uppdrag som Kristus. Han har arbete att gifwa. Han wäntar. Och han wäntar på arbetare till ett stort werk, så stort, att om nutidens alla unga och gamla kristna gåfwe sig däråt, det likwäl skulle öfwerstiga deras krafter. Herren wäntar. Är det icke redan tid att stiga fram och intaga wår plats i hans stridsmäns led?

Men Kristus gifwer icke endast arbete. Han answarar äfwen för segern. „Han skall göra större gärningar.'' Om något, så är det sista århundradets missionshistoria ett af Herren oss gifwet wittnesbörd om att hans ord är sanning. Ewangelium gör sitt segertåg trots motstånd, hån och förföljelse. Kristus ådagalägger genom detta werk, att han werkligen will utwidga sitt rike ända till wärldens ände. Fördenskull behöfwa wi icke rädas. Wisserligen är arbetet oss öfwermäktigt. Men wi ha att lägga märke till twänne omständigheter. Jesus säger: „större än dessa skall han göra, ty jag går till min Fader.'' Wår krigshöfding kan med lätthet öfwerskåda stridsfältet. Han är där uppe. — Och kulorna träffa icke honom. Han är där uppe och hans krigshär är oöfwerwinnerlig. Han är själf dess kraft. Han gör själf werket. Fördenskull utsina icke wåra kraftkällor. De äro däruppe. Det är krafter, från hwilka strömmar segerfröjd. Den som hör Jesu kallelse, behöfwer därför icke frukta för det öfwermänskliga arbetet. Om ock Gud skulle uppdraga åt mig att härska öfwer millioner wärldar, fruktar jag icke att gå till werket, ty då Gud ger en uppgift, ger han ock den därtill erforderliga kraften, har en Guds man sagt. — För det andra är wår uppgift ett trosarbete. Tro är kraft. Tron är en sådan kraft, som wäxer jämnsides med uppgiften, ty tron öser ur Guds outtömliga kraftkällor. Självklart är att wi äfwen träffa swaghet och ömklighet i missionsarbetet. Swagheten har berott på swaghet i tro. Men wi träffa äfwen hjältar så stora, att wi häpna. De hafwa utfört stora gärningar, öfwerwunnit swårigheter, de äro werkliga troshjältar.

Den som tror på mig, han skall göra de gärningar som jag gör, säger Jesus. Wi böra således i tro utan att frukta fortsätta wårt arbete ända tilldess wittnesbördet om Kristus ljudit till wärldens ände. Det är ett stort arbete. Men det skall utföras; Jesus har sagt det.

Herre Jesus. Uppwärm oss! Inspirera oss! Öka trons blick hos oss! Och låt oss i tro, med glädje, göra ditt stora werk, äfwen under swårigheter, wissa därom, att segern är din och genom dig äfwen wår!

K. A. P.

Paulus som missionär.

Wid Missionssällskapets årsfest talade baron P. Nikolaij under tre bibelstudietimmar öfwer ämnet Paulus som missionär. Innehållet war i korthet följande:

Det första bibelstudiet behandlade: 1. Huru Gud förbereder Paulus till missionär. När det behöfwes wäcker Gud lämpliga redskap för sitt arbete, så Luther, Hudson Taylor, Mott. Så wäckte han Paulus, då det behöfdes en energisk, klok och bildad man för att sprida ewangeliet kring wärlden. Han war en farisé, hans far och farfar hade warit fariséer. Han war romersk medborgare, ebre, af Benjamins stam, hellenist. Redan som ung war han religiös, en ifrare för den judiska religionsuppfattningen, åtnjöt teologisk uppfostran. Han war ogift, bildad, kanske dock icke klassiskt, begåfwad, energisk och klok. Han hade goda relationer och war en afgjord fiende till Nasaréernas parti.

2. Pauli omwändelse. Omwändelse är att taga emot Guds nåd; man wänder sig till den, af hwilken man tar emot något. Det är liktydigt med att gifwa sig själf. Paulus gaf sig. Han hade då twå frågor: „Hwem är du, Herre?" och „Hwad skall jag göra?" Han spjärnade ej mer mot udden, som wid Stefani död, utan lydde. Han rådförde sig ej med människor, utan strax predikade han. Som oomwänd skulle han ej hafwa dugat till missionär, ty man kan ej wara Guds ombudsman hos oomwända utan att själf wara omwänd. Pauli omwändelse war personlig äfwen i det afseendet, att han blef omwänd ej blott till kristendomen, utan till Kristus. Kristi person blef för honom allt; så kallar han sig i början af sina bref till Jesu tjänare eller slaf, Jesu apostel eller sändebud, Jesu fånge.

3. Pauli kallelse. Han fick särskild kallelse till hednamissionen, men blef ej hednamissionär förrän i Antiokia (Apg. 13). Han hade wisshet om sin kallelse. Om Herren sänder någon, så är det på hans answar den utsände arbetar, Herren öfwertar omsorgen. Det är som Jesus sade Joh. 8: 29: „Den som har sändt mig är med mig."

Det andra bibelstudiet behandlade hufwudsakligast Pauli arbetsmetoder. Han ansåg sig icke wara någon fin herre, utan arbetade som tältmakare, således kroppsarbetare, och kunde finna sig i allt. Modig och företagsam, satte han sin ära i att predika på obearbetade ställen. Han bjöd ewangeliet alltid först åt judar, och sedan åt hedningar. Wi kunna urskilja tre olika perioder i hans arbetsmetod: 1: Först ewangeliska ströftåg i några städer, där han sätter infödda äldsta att förestå församlingarna och själf far widare. 2: Han blir längre tid på hwar ort, i Efesus 3 år, i Korint 1 $1/_2$ år. Praktiskt att predika längre tid på samma ort; borde aldrig ske mindre än 10 dagar å rad. 3: Han är fången i Rom, fastkedjad wid en soldat, men öfwerlupen af besökande.

Huru och hwad lärde Paulus? Han talte så att många blefwo omwända; wille ej täckas människor utan Gud; sökte werka på samwetet; af rent uppsåt, som Guds sändebud; ej filosofi, utan i korsets kraft. Han war taktfull, ej hätsk, ej polemisk. Han talte ej blott om nåd, utan sökte äfwen wäcka längtan därefter genom att tala om synd, t. ex. för Felix. Pauli förkunnelse war allsidig, om lag och ewangelium på grund af Kristi död för oss; om helgelse, om Kristus som Herre i wårt lif, att Kristus winner gestalt i oss. Han talte äfwen om Kristi tillkommelse. Dock war hans kristendom praktisk, med upprepade påminnelser om huru man bör lefwa i hwardagslifwet.

Pauli yttre framställes af Michel Angelo såsom ytterst imponerande, men han war antagligen liten, af obetydligt utseende, och talte dålig grekiska. Hans hälsa war klen, troligen ögonen ofta sjuka. Han hade många swårigheter att bekämpa, yttre faror och nöd, inre förskräckelse och sorg öfwer andras synd, öfwer partier och orätt lära, försåt m. m. Han kände sig ofta ensam, utan hem. Alla wände sig slutligen från honom.

Det tredje bibelstudiet behandlade hufwudsakligast orsakerna eller drifkraften till Pauli oerhördt stora framgång som missionär. Pauli seghet och spänstighet i arbetet woro beundranswärda. Ofta war modet uppe, ofta nere, och dock war han alltid fast. Huru frimodig war han ej t. ex. i fängelset i Filippi! Han kunde icke kufwas (t. ex. Apg. 21). — Han hade känsla af att han hade plikter mot Gud (1 Kor. 9: 16) och stod i skuld till människor (Rom. 1: 14). — Han såg i ewangelium en kraft som kunde hjälpa enhwar. — Tanken på Herrens tillkommelse sporrade honom ofta, likaså förwissningen om att arbetet ej war fåfängt (1 Kor. 15: 58). — Den förnämsta drifkraften i hans arbete war dock Kristi kärlek. Han hade själf erfarenhet däraf; han säger att Guds kärlek är utgjuten, att intet kan skilja honom från den. Ehuru han war en tankens man, en dialektiker, kunde han skrifwa de härligaste ord till kärlekens lof

i 1 Kor. 13. — Pauli egen kärlek till andra war äfwen en mäktig orsak till hans stora framgång som missionär. Natt och dag kunde han bedja i tre år för sina wänner. Han önskade själf bli förbannad för att kunna frälsa sina bröder. — Han hade tålamod med de swaga och antog sig dem. — Hans hjärta war widgadt, ej trångt. I fråga om läran wille han, att hos alla i hufwudsak skulle wara likhet, i bisaker däremot frihet, i allt kärlek. I hufwudpunkter, såsom om Jesu gudom och frälsningen af nåd, war han ytterst sträng. I annat war han medgörlig, sade att Gud ej gjorde skillnad mellan grek eller barbar, jude eller grek. — Paulus war willig att offra och offras. — Han war full af finhet och taktfullhet i allt hwad han gjorde, t. ex. i sitt handlingssätt mot Filemon och i huru han gick till wäga med insamlingen för de fattiga i Judeen. — Han wille ej wara till börda för någon, arbetade själf för sitt uppehälle. — Han war ödmjuk, ansåg sig wara den ringaste, gaf i allt äran åt Gud, och wille att ingen skulle tänka om honom mer än han såg. — En orsak till framgång war äfwen det, att Paulus war en bönens man. Han bad för andra, och wille själf hafwa förbön. Han fick ock erfara nekade böner. — Paulus trodde på Satans tillwaro och makt. — Fiendernas omdöme om Paulus war, att han war en pest, en upprorsstiftare. — Pauli slut: Han wet på hwem han tror, är wiss på att Herren förmår allt. Han talar så wemodigt men lugnt om att han offras, att han kämpat, fullbordat loppet, att en krona wäntar honom. Han ångrade ej att han gått miste om jordisk framgång. Han war stor i Guds rike.

Från wårt missionsfält i Afrika.

Årswäxten.

(K. E.)

Från wårt missionsfält i Afrika hafwa ett par bref anländt, hwilka föreståndaren för wårt missionsfält därstädes, Martti Rautanen, afsändt. Då ingen säkerhet om att brefwen framkomma förefinnes äro de affattade i korthet utan några skildringar i detalj, och äro afsedda endast för att meddela att arbetet därstädes fortgår och att man efter omständigheterna mår wäl.

Han skrifwer att årswäxten kan anses wara god i Ondonga, särskildt om man jämför densamma med årsskörden hos grannstammarna. Naturligtwis har skörden äfwen i Ondonga lidit däraf, att man ej kunnat beså fälten i samma utsträckning som förut. Men i Ongandjera råder allt fortfarande hungersnöd och i Uukuanjama är ej förhållandet stort bättre. Från Uukuambi och Uukualuiri delgifwer ej brefwet några underrättelser.

Det är klart, att om årswäxten endast i Ondonga warit någorlunda

god, hafwa de öfriga Ambostammarna åter att emotse ett swårt år. De i brefwen ingångna meddelandena hafwa dock warit alltför knapphändiga, för att af dem kunnat dragas några säkra slutsatser. Wi hafwa all inledning att i wåra förböner ihågkomma de i brefwet omnämnda nödlidande stammarna. Måtte dessa pröfningstider, om än för kött och blod smärtsamma, påskynda den tid då Ambostammarna böja knä wid korsets fot.

Wårt lärarseminarium

skulle affluta sin första kurs sistlidne juli, då seminariets fyra första inföddа elewer skulle utdimitteras såsom lärare. Antagligen har detta äfwen skett, ehuru underrättelse därom icke ännu inlupit.

Från wårt missionsfält i Kina.

Döpta.

Broder Ojanperä hade under april och maj månader fått på skilda bistationer genom det Heliga Dopet öka den skara, som will följa Lammet, ehwart det går. Inalles hade han döpt 39 personer: af dem woro 3 barn, 9 kwinnor och resten män.

Dopelewer.

På sina resor hade broder Ojanperä äfwenledes kunnat till dopelewer godkänna några tiotal personer. På många ställen hade han tillbringat stunder af wederkwickelse under samtal om det enda nödwändiga med personer, som önskade blifwa delaktiga af dopet.

Sjukdom.

Syster Auno har insjuknat i lungsäcksinflamation. Läkarena hafwa äfwen konstaterat hos henne en begynnande tuberkulos. De uttalade dock i wåras den förhoppningen, att sjukdomen under sommaren skulle botas. Äfwen broder Aunos hälsa är mycket wacklande.

I Guds hand stå hälsa och sjukdom. Af hela wårt hjärta önska wi att wåra bröder och systrar skulle få åtnjuta hälsans dyrbara gåfwa. Men Gud ensam wet hwilka mål han will uppnå äfwen genom sjukdom. Om wi blott lärde oss att förstå, att det är den kärleksrike himmelske Fadrens hand, som widrör oss äfwen i nödens stund. Det skulle gifwa ny kraft och glädje midt under sjukdomen. Måtte Gud gifwa att syster och broder Auno finge erfara detta och att de finge åter glädjas öfwer att Gud är wår hjälp.

Massrörelser i Tayung.

Det ser ut som om Gud begynt tala i Tayung till stora skaror och ej endast till enskilda. Det tunga

beredelsearbetet har börjat bära frukt. De senaste tiderna har man flitigt utspridt litteratur bland befolkningen, äfwen sådan litteratur, hwari man wänder sig särskildt till de bildade. Samtidigt har ett träget ewangelisationsarbete pågått samt enskildt umgänge med kineser utöfwats. Till följd häraf uppenbarades mot slutet af år 1914 och i början af förlidet år allt flera nya besökare wid wåra predikotillfällen. Mot slutet af förlidet år plägade kyrkan redan fyllas af folk. En söndag fingo ej männen mera rum i kyrkan. Som ett glädjande drag i denna rörelse må omnämnas, att till densamma ha slutit sig flera af ortens ledande personer, icke blott för sin egen del, utom flera tillsammans med sina familjer. Största delen af de personer, som bo wid samma gata, där wår station är belägen, hör numera till wåra åhörare. Och intresserad tyckes denna skara wara af församlingens angelägenheter. Så antecknades en söndag såsom bidrag t ll fonden för inlösande af fastigheter för församlingen öfwer ett tusen mark.

Twänne orter utanför staden hafwa grundat sina egna bönehusdistrikt, och hafwa de för afsikt att själfwa underhålla werksamheten därstädes. Likaledes har nytt intresse uppstått wid de äldre kapelldistrikten.

Gifwe Gud att i denna rörelse, hwari tecken till ett uppspirande församlingsmedwetande synas, känslan af synd och nåd allt mera skulle fördjupas! Det att ordet bär frukt är en källa till innerlig glädje. Men denna omständighet innebär äfwen en ny förpliktelse både för dem, som arbeta där ute och för oss, som utsända dem, att träda inför Herren. Wi bedja att få påminna missionswännerna om att ihågkomma äfwen denna sak när de nalkas nådastolen. Det är för oss en anledning till tack och bön.

Arbete bland kwinnorna i Kina.

Hand i hand med ungdomsarbetet går arbetet bland kwinnorna.

Den mörka kwinnowärlden i Kina! Hwem kan mäta all den ångest som inrymmes i dess krets? Wi höra talas om dem, om wåra systrar, hwilka irra i den mörka natten, som omgifwer dem i Kina, ja, wi kunna i åratal lefwa bland dem, — och dock få wi endast en dunkel aning om den smärtornas stig deras själ har att wandra.

Den hopplösa dyrkan af afgudarna trycker dem. Där wandrar en åldring stödd på sin staf. Med feberaktig ifwer skyndar hon framåt. De små, hårdt bundna fötterna förorsaka säkert för hwarje steg smärta, men hon bryr sig ej därom. Där uppe

på kullen finnes en helig plats, slutmålet för den långa, ansträngande färden. Dit skyndar hon för att finna lycka och hälsa. Hon antänder sina offerstickor framför ett träbeläte, och bugar sig ända till marken flerfaldiga gånger, men öfwer de darrande läpparna framtränger ej ett ord. Hon är ju bara en kwinna, som ej ens har en själ — huru skulle hon kunna tala till gudarna! Hon wänder sig till den heliga platsens wårdare. Man kommer öfwerens om betalningen — utan en sådan skulle ingen åtaga sig att läsa formlerna. — Den åldriga kwinnan gifwer måhända sina sista slantar åt prästerna. Och sedan begifwer hon sig på återfärden fattigare än någonsin förr, trött och sjuk anländer hon hem för att innan kort göra den sorgliga erfarenheten att hennes färd warit förgäfwes, att hon allt fortfarande är ett föremål för gudarnas wrede. — Äfwen på wårt missionsfält finnes det tusende kwinnor, som hafwa dylika bördor att bära. Hwarför föra de ej sina bördor till honom, som har sagt: „Kommen till mig, I a l l a, som arbeten och ären betungade, och jag skall wederkwicka eder?" De hafwa ej hört budskapet om honom.

D e n h e d n i s k a s a m h ä l l s o r d n i n g e n s b o j o r b i n d a d e m. Wid en liten grafkulle sitter en ung kwinna högt klagande. Hon har spänt en paraply öfwer grafwen på det att solgasset ej måtte skada barnet, som hwilar under torfwan. Äfwen mat har modren medfört till grafwen så att den lilla slumraren ej må lida hunger. Huru ofta mötas wi icke af denna syn, då wi röra oss utom stadsområdet! Den arma kwinnans lefnadssaga är snart förtäljd. Nästan ett barn fördes hon från det torftiga hemmet till sina fattiga swärföräldrar. Ännu alldeles ung blef hon enka. Så länge hennes ende son lefde war hon betryggad. Men nu hwilar han där under kullen, och det, hwad den unga änkan fruktat, blifwer hennes lott — hon skall gifwas åt den, som betalar ett skäligt pris för henne. Hon är således en handelswara!

S y n d e n s f a s a n s f u l l a m a k t s n ä r j e r d e m i s i n a n ä t. Twå små flickor hämtas till oss med anhållan om att wi skulle taga hand om dem. Du frågar efter deras hemförhållanden. Fadren, en embetsman, är opiumdrinkare och har till följd däraf förlorat sin tjänst och sin egendom. Modren blef af en obetydlighet uppbragt på sin man, förtärde opium och slutade sina dagar inom några timmar. Otaliga hem i Kina falla offer för dylika händelser. — Hwar dröjer budskapet om honom, som har sönderbrutit syndens makt?

E n h o p p l ö s e w i g h e t u t a n G u d w ä n t a r d e m. För några år sedan dog i staden Tsingshih en ung kwinna ur den mäktiga Un-familjen. Den aflidna war sin moders älsklingsbarn. Hon hörde till dessa sällsynt älskliga warelser, wid hwilka man redan wid

första anblicken blifwer fästad. Den gamla modern lät bära dotterns stofthydda till sitt hem (dottern war gift), och sju långa månader behöll hon liket hos sig. Gång på gång samlas en hel orkester, sammansatt af buddhaistiska präster, för att åt den aflidnas själ öppna portarna till himmelen, och taoistiska präster wandra igenom widsträckta områden för att leta efter en grafplats, där själen kunde finna ett lämpligt hwiloläger. Efter kinesiska begrepp offrades en hel förmögenhet på begrafningsceremonierna — och oaktadt allt måste dock modern bedröfwad erkänna: „Mitt barn, jag wet ej, om du har det bra.” — De söka fåfängt wägen till fadershemmet, ty de känna ej honom, som är wägen och lifwet

Och sedan denna stora skara, som lefwer i ett så djupt mörker, att de ej ens se mörkret omkring sig — denna sorglösa skara, som lefwer från den ena dagen till den andra utan att någonsin fråga efter annat än: „hwad skola wi äta, hwad skola wi dricka, med hwad skola wi kläda oss!” Det är en skara, hwars antal stiger till öfwer en miljon, och hwilken omgifwer oss på wårt arbetsfält, en hopplös, en sorglös, en i mörker famlande skara.

Hwarifrån få läkemedel för dessa djupa sår?

För några år sedan trodde man i Kina att man funnit läkemedlet. Kunskapen skall aflägsna mörkret, läka såren, gifwa ny kraft. Så trodde man. Men beräkningarna slogo fel. Sådana kunskapsspridare, som själfwa sakna moralisk kraft, kunna ej höja sina efterföljare ur syndens och mörkrets djup. „Wi behöfwa en religion”, skrifwer en kinesisk icke-kristen tidningsman. „Ett folk utan religion är dömdt till undergång. Kina behöfwer en religion, som kan förwandla oss till människor, som kunna förneka sig själfwa.” Wi weta att endast kristendomen förmår detta. Och detta weta redan många af wåra kinesiska systrar.

Fråga denna gamla kwinna, hwars yttre lefnadsförhållanden sakna hwarje äfwen den minsta ljusglimt, fråga, hwad det är som gör henne så lycklig, att hennes ansikte strålar, och du får weta hemligheten: „Jesus älskar mig.” Fråga dessa små flickor, som glada tumla om och leka på skolgården! Och huru hafwa de kommit till skolan? Du får höra att en af dem blef under hungersåret utkastad på fältet, men en kristen kwinna hade funnit barnet och burit det till missionsstationen. En annan af flickorna hade förts till skolan af sin mor kort före dennas död, på det att barnet ej måtte blifwa såldt till slafwinna åt främmande människor. De woro dömda till slafweri och död, men Jesu kärlek har befriat dem. Fråga denna ungdomsskara, representanter för det uppwäxande kwinnosläktet, som dagligen samlas till missionens skolor, fråga dem hwari skillnaden be-

står emellan deras lif förr och nu, och många af dem swara dig: „Jesus har tagit sin boning i wåra hjärtan, och gjort lifwet ljust för oss.” Fråga denna ewangelists hustru, som war känd för sitt swåra lynne, hwad som förändrat henne till en stillsam och glad kwinna, och hon säger: „Min Frälsare, Jesus.”

Men för att kunna nå så många som möjligt med glädjebudskapet om Jesus, Frälsaren, skulle det behöfwas flera budbärarinnor på wårt missionsfält. Wi behöfwa många finska kwinnor därborta, men särskildt äro wi i behof af infödda arbetare. Den wiktigaste grenen för det kwinnliga ewangelisationsarbetet är underwisningen af kinesiska kwinnor med afsikt att utbilda dem till Jesu Kristi bekännare bland sitt eget folk. Det är ju klart, att wi främlingar kunna uträtta endast litet; wi behöfwa infödda kwinnor till arbetskamrater. Därför är det ett föremål för wårt hopp och wår bön att kunna upprätta ett bibelkwinnohem, där kristna kwinnor kunde förberedas för arbetet i Herrens wingård. Men framför allt behöfwer wårt arbete bland kwinnorna i Kina wattnas ur himmelska källor, wi behöfwa blifwa delaktiga af Herrens uppwäckande, lifgifwande Ande. Wi missionsarbetare behöfwa honom, wåra infödda arbetskamrater behöfwa honom, och honom behöfwa de själar, bland hwilka wi wilja utså den dyrbara säden.

Arbetet är Herrens. Hans är äfwen kraften. Stora löften äro oss gifna af honom. Will du bedja tillsammans med oss, arbeta med oss, dela med oss både segerns glädje och stridens hetta? Will du för Herrens skull, som utgifwit ett så dyrbart pris för wåra kinesiska systrars frälsning och som säger till oss: „Dessa irrande, lidande själar äro mina, men de äro äfwen dina?”

Sanni Lampén.

Finska missionssällskapets årsfest i Helsingfors den 27—30 juni 1916.

(Forts.)

Andra festdagen predikade kyrkoherden E. Petterson i Johanneskyrkan och missionsdirektorn redogjorde för Missionssällskapets werksamhet.

Kl. 5 e. m. talade baron Wrede manande och uppmuntrande ord med ledning af 1 Kor. 15: 58: „Därför, mina älskade bröder, waren fasta, orubbliga, öfwerflödande i Herrens werk alltid, wetande, att edert arbete icke är fåfängt i Herren.”

Därpå skildrade missionär

Sanni Lampén de höga berg af kultur och sedelära, som öfwerraska främlingen då han först kommer till Kina, men ock de djupa klyftor af synd och mörker, som man wid en längre wistelse bland detta underbara folk lär sig känna. Till sist talade ännu kyrkoherden U. Renwall.

Fredagen kl. 3 e. m. samlades medlemmar af syföreningarna för att rådpläga om arbetet. Det framhölls att för alla finnes tillfälle att med sina händer bidraga till missionens underhåll! På orter, där missionsintresset ännu ej är allmännare spridt, låter det sig göra, att alla familjemedlemmar samlas till gemensamma arbetsmöten, hwaremot det af praktiska skäl är nödwändigt att anordna särskilda slöjd- och symöten för män, kwinnor och barn i församlingar, där missionssaken uppbäres af ett större antal personer. Äfwen framhölls wikten af att dessa möten icke blott wore arbets-möten, utan tillika medel för underhållande och fördjupande af det andliga lifwet.

Festdagarna närmade sig sitt slut. På afslutningsmötet talade pastor Lindholm med ledning af berättelsen om Filippus och den etiopiske kamreraren om huru Gud brukar sina tjänare, då dessa äro williga, att gå hans ärenden, till medmänniskors frälsning. Därpå yttrade predikanten Järn innerliga ord öfwer Joh. 14: 18: „Jag skall icke lämna eder faderlösa, jag skall komma till eder." Talaren framhöll den hugswalelse detta löfte innehåller. Äfwen de bortgångna barnen söker fadren kärleksfullt kalla hem. Häntydde på de millioner barn, hedningarna, hwilka ännu irra långt borta från fadershemmet. Tillönskade ett sammanträffande i fadershuset af alla dem, som warit samlade till festen. Missionär Rautanen uppläste Ebr. 11: 8—10. Med ledning af Abrahams historia framhöll talaren lydnadens wälsignade wäg. Ehuru af Herren tillförsäkrad om äganderätten till löftets land, wistades dock Abraham där såsom en främling. En Herrens främling är lösryckt från wärlden. Känna wi detta främlingsskap, äro wi afskilda från allt som binder oss? För hedningen, som will följa Kristus är det swårt att lämna hwad han har kärt. Äfwen missionären måste med smärta slita ömma band, då kallelsen att lämna hem och fosterland kommer till honom. Talaren liknade de tilländagångna festdagarna wid främlingsmöten, afsedda att styrka de swaga under wandringen. Bad om missionswännernas förböner för de missionärer, som måhända instundande höst skola begifwa sig ut till hednawärlden; det gäller att lämna kwar det dyrbaraste man äger på jorden, att utsättas för faror, att kanske gå okända lidanden till mötes. Kyrkoh. U. Renwall afslutade mötet med erinran

om Dawids ord. „Herren är min herde.” Ps. 23: 1.

Till det swenska programmet wid årsfesten bidrog widare baron K. A. Wrede med tre tal.

Det första talet behandlade bön i Jesu namn, med ledning af Joh. 15: 14—16. Det förefaller wid första påseende, som om så många af bibelns löften om bönhörelse wore absoluta, utan wilkor. Wid närmare granskning se wi dock, att det sammanhang, i hwilket de stå i bibeln, wisar wissa wilkor för bönhörelse eller wissa förutsättningar hos de bedjande. Så ock löftet i denna text. Här synes 1: att Jesus ger löftet åt sina wänner; 2: att han förklarar, att de äro att räkna till hans wänner, som göra hwad han bjuder dem; 3: att löftet gifwes åt sådana, åt hwilka Jesus kungjort hwad han hört af sin Fader, som således hafwa kunskap, känna Jesus och Fadern; 4: att löftet gifwes åt sådana, som Jesus bestämt att bära frukt, förblifwande frukt. Sådana få nu löftet, att hwad de bedja i Jesu namn, blir dem gifwet. Det är således sådana troende människor, som lefwa och werka för Jesus. — Hemligheten af att de bli bönhörda består däri, att sådana människor ej wilja eller kunna bedja om annat än det, som är enligt Guds wilja.

Det andra talet hölls wid ett andligt samkwäm, och behandlade Guds kärlek med ledning af liknelsen om den förlorade sonen. Wid detta tillfälle uppträdde sw. Missionsförbundets nybildade hornseptett och ackompagnerade sången samt spelte några solostycken, hwarjämte fröken Hywönen sjöng solo.

Det tredje talet hade till text 1 Kor. 15: 58: „Därför, mina älskade bröder, waren fasta, orubbliga, öfwerflödande i Herrens werk alltid, wetande, att edert arbete icke är fåfängt i Herren.” Det gällde: 1: att wara fast, orubblig i att behålla i hwardagslifwet hwad man fått på festen, i att alltid göra rätt, i att stadigt tro, i att sträfwa framåt som kristen, i att bekänna Herren, i att lägga bort hwad wi få klart för oss att det är mot Guds wilja. Det gällde: 2: att öfwerflöda i Herrens werk alltid, nämligen wara trogen i sitt jordiska kall, öfwerflöda i wälgörenhet, i kristlig werksamhet med ord och handling, såsom söndagsskola, skriftspridning, ungdomsarbetet, missionsarbetet, bli präst, missionär, diakonissa o. s. w. Wetande, att: 3: arbetet ej är fåfängt, ej fåfängt för ens egen andliga utweckling, emedan arbete behöfwes för att själf tillwäxa; ej fåfängt för Guds rike på jorden, ty Gud wälsignar wårt swaga arbete.

Den gemensamma nattwardsgången utgjorde festens höjdpunkt. Skriftermålet hölls af kyrkoh. E. Petterson. Texten utgjordes af Mose bön: „Herre, låt mig få se din härlighet!” Hwarje Guds gåfwa är en härlighet.

Innan man skildes åt ställde pastor H. Haahti till festdeltagarena hjärtefrågan: hwad för du med dig hem från denna fest?

därwid talande allwarsord, wärda att gömmas och begrundas.

Herren hade i sanning warit oss nära under dessa dagar och skänkt oss mycket godt. Må han för allt hwad han är och gifwer få wårt hjärtas odelade tillbedjan och tjänst!

Z. L.

Ett sekelminne.

Detta år kunna vi fira sekelminnet af en högtidlighet, som haft en mycket stor betydelse i

(K. C.)

missionshistorien. Den 30 september 1816 blefvo 9 unga män vigda till missionärer, af hvilka Londonmissionen utsände 4 till Söderhafsöarna och 5 till Syd-Afrika. I denna skara var *John Williams* en af de yngsta.

Vid vigselakten öfverräckte pastor James å London Missions Sällskapets vägnar åt hvar och en af de nya missionärerna en bibel. »Gå, käre broder», ljöd det till Williams, »och låt det pund du fått af Gud växa med ränta. Stig fram i tid och otid och förkunna den dyrbara sanning, som är i denna bok uppenbarad.» Därefter steg doktor Waugh fram och sade med glädjetårar i ögonen: »Gå, käre, unge broder, och om din tunga fastnar vid din gom, så bry dig ej därom medan du berättar för syndare om Jesu kärlek, och om dina armar trötta sjunka ned, så bry dig ej därom, medan du klappar på människors hjärtan för att bereda honom inträde.»

Sällan hafva förhoppningarna vid en vigselakt gått så rikligen i fullbordan som denna gång. John Williams blef Söderhafsöarnas apostel. Han fick nåden att upphöja Kristi banér på den ena ön och ögruppen efter den andra. Han grundlade missionsverksamheten på Rajatea, den största af Sällskapsöarna. Rajatea var hufvudorten för den blodigaste afgudadyrkan och den vederstyggligaste vidskepelse. Snart blef dock arbetet härstädes för litet för Williams verksamhetslust. Från en af Herveyöarna mottog han budskapet: »Säg till Wirianne (hans namn bland infödingarna), att, om han vill besöka oss, skola

vi bränna våra afgudar och mottaga den sanne Guden.» Då begaf sig Williams på sina ryktbara missionsresor. Snart sagdt på hvarje ö han landsteg, möttes han af en ny språkdialekt, men med beundransvärd lätthet lärde han sig dem. Ofta förfor han så-ran belägna öar. Hans tankar kretsade kring Nya Hebriderna, som han redan i anden såg som medelpunkten för evangelii ljus i västra delen af Söderhafvet. Men de vilda kannibalerna på Nya Hebriderna förstodo ej hans afsikter. Infödingarna på ön Ero-

(K. C.) John Williams' död.

lunda, att han från en mot kristendomen fientligt stämd ö tog med sig några ynglingar, hvilka efter en omsorgsfull undervisning i kristendomen fingo återvända till fäderneön, hvarest de blefvo evangelii banbrytare. Småningom blefvo Samoaöarna utgångspunkten för hans missionsverksamhet. Men hans håg stod att bringa evangelii budskap till fjär-monga rusade på honom, krossade hans hufvud med sina klubbor och stucko pilar i hans kropp. Händelsen observerades från Williams skepp, men innan manskapet hunnit komma fram, hade vildarna släpat hans liflösa kropp med sig. Matroserna fingo blott se Söderhafvets böljor färgade röda af hans blod.

Den evangeliska missionen i Kina i dess grunddrag.

10. De stora förföljelsernas år. *)

Förföljelser mot kristna är ingen sällsynt företeelse i den evangeliska missionens i Kina historia. De kristna ha under årtionden från sina kinesiska landsmäns sida fått lida stort förtryck, och ibland har här och där någon missionär t. o. m. mördats. Dessa tilldragelser förefalla likväl jämförelsevis ringa vid sidan af den stora förföljelse, som drabbade den unga kinesiska församlingen år 1900 och hvars ändamål påtagligen var hela denna församlings tillintetgörande.

Förföljelsernas utbrott förorsakas vanligen af dagshändelserna, och så var det äfven nu. År 1898 hade änkekejsarinnan ryckt till sig makten af sin stjufson. Året därpå inträffade stark torka, kornprisen stego och stora delar af landet hotades af hungersnöd. Folket begynte därpå knota och säga: olyckorna förorsakas af himmelens vrede öfver det våld, som begåtts mot »himmelens son» (den unga kejsaren). Änkekejsarinnan kom i en farlig belägenhet och hon gjorde då som mången gjort före henne, hon vältrade skulden öfver på de kristna och på främlingarna. Hon lyckades allför väl. Folkraseriet bröt lös och så inträffade i Kina en blodig katastrof, som försatte hela världen i skräck. »Främlingarna skola dödas; äfven om de söka fly», telegraferades det ifrån Peking till rikets alla provinser i juni 1900. Mördandet inskränktes dock hufvudsakligen till Nord-Kina. Till Syd-Kina anlände telegrammet förändradt sålunda, att där i stället för »döda» stod »beskydda». Två höga ämbetsmän räddade genom denna förändring många missionärers lif, men måste plikta därför med förlusten af sina egna. Af den evangeliska missionspersonalen mördades i Nordkina 134 vuxna och 52 barn, hvarjämte omkring 5,000 kineser, tillhörande den evangeliska kyrkan, måste besegla sin tro med sitt blod.

Missionärerna bemöttes på olika orter mycket olika. Flerstädes sökte ämbetsmännen rädda dem, och mången ädel mandarin lär under dessa räddningsförsök vågat sitt eget lif. I provinsen Shansi, den provins där församlingen kort förut upplefvat en särskild tid af vederkvickelse, ställde sig däremot guvernören själf i spetsen för förföljelsen. Denne baksluge man lofvade missionärerna sitt skydd och inbjöd dem till sitt residens i Tai-Yenfu, där de sedan mördades. Härigenom undsluppo de visserligen den tortyr, som många andra

*) Detta kapitel är till största delen taget ur »Bilder ur Missionshistorien».

måste utstå, sedan de råkat i händerna på den uppretade folkmassan. De, som lyckades fly, fingo lida lika mycket: de blefvo öfverfallna och utplundrade, fingo utan penningar och utan mat, barhufvade blott skynda framåt i den glödande solhettan. Mången dukade under och dog under namnlösa kval.

De mördade missionärerna voro till största delen engelsmän och svenskar. Den skandinaviska Alliansmissionens styrelse skrifver i anledning af händelsen: »Vi tacka Gud för deras trohet, deras tålamod i mångahanda svårigheter, för deras uthållighet i dödens lidande, ja, i ting, som voro värre än döden, för Jesu och evangelii skull.»

De kristna kineserna gingo med ära igenom sitt elddop år 1900. Somliga sökte väl i svaghet köpa sig fria från förföljelsen genom att för dyrt pris skaffa sig intyg »om omvändelse från vidskepelsen till sanningen», men blott ett ringa fåtal afsvor sin tro och återvände till hedendomen. Beundransvärd är däremot den frimodighet och trosvisshet, hvarmed många af dem gingo martyrdöden till mötes. Med brinnande böner stärkte de hvarandra, under svåra plågor visade de sig ståndaktiga, och inför blodtörstiga fiender aflade de i dödens åsyn hoppets goda bekännelse. Hela familjer utvalde endräktigt martyrkronan i stället för att förneka sin tro, en broder erbjöd sitt lif till offer för en annan broder, en vän för en vän m.m. En missionär, sedermera själf martyr, gifver de infödda kristna följande sköna vittnesbörd: »Deras glädje och mod öfverträffa t. o. m. missionärernas. Föräldrar, maka, systrar har man slagit ihjäl för dem, deras hus har man bränt eller förstört, deras egendom har man röfvat, och de klaga icke. De sörja öfver förlusten af sina kära, men de fortfara att tjäna Gud. Våra martyrer äro värdiga att ställas vid sidan af den gamla kyrkans.»

Några få exempel.

En kristen blef tillfångatagen jämte sin moder, sin hustru och sin syster. Man befallde honom att böja knä inför afguden såsom tecken på att han önskade blifva vid lif. »Jag kan det ej», svarade han. »Jag är i ert våld. Det gagnar ej till något att vidare tala därom — blotten edra svärd!» Bödlarna bundo hans händer och fötter samt buro honom till templet och mördade honom under vildt raseri. Hans moder, hustru och syster mördades äfven, emedan de föredrogo döden framför att afsäga sig sin tro.

En annan svarade, då han uppmanades att omvända sig: »Jag är allaredan omvänd. Förr var jag en dålig människa, men nu har

jag genom Guds nåd blifvit omvänd till det goda, och jag vill ej mera vända tillbaka.» — Han höggs i stycken.

En bön må äfven anföras, som en kristen bad under oroligheterna. Snart därefter led han tillika med 60 andra martyrdöden. Han bad: »O Herre, vi glädja oss under förföljelsen, såsom du har sagt, att vi skola göra. Du Herre, som vet, att det kostar mera att lefva en martyrs lif, än att dö en martyrs död, gif du oss nåd att frambära detta lilla offer, välbehagligt för dig, när du kallar oss därtill. Och skulle i pröfningens stund någon likt Petrus förneka dig, så beder jag dig, o Herre, att du ville vända dig om och se på honom, såsom du såg på Petrus, och genom denna blick sätta honom i stånd att lefva, vittna och dö för dig, såsom din lärjunge gjorde! Amen.»

Betydelsen af denna förföljelse för missionsarbetet har varit stor. Efter de stora nödåren hade de kristnas antal snabbt vuxit och utgjorda före oroligheterna 1900 ungefär 200,000. Mången allvarlig missionär hade med oro frågat sig, om alla dessa voro rätta kristna eller endast »riskristna». Den trosstyrka med hvilken de flesta församlingsmedlemmar förblefvo ståndaktiga midt under förföljelserna, hade på dessa frågor gifvit svaret: de äro sanna kristna!

För hedningarna utgjorde denna trosvisshet en predikan, hvilken de flesta af dem helt säkert ej lätt glömde. Likaledes fingo de efter denna förföljelse se ett kraftigt bevis på renheten i missionärernas afsikter. Alla evangeliska missioner vägrade nämligen att emottaga den dem erbjudna ersättningen för de mördade missionärerna. Flera sällskap vägrade t. o. m. att emottaga ersättning för förstörd egendom. Andra gjorde det, men använde medlen till uppbyggandet af skolor och sjukhus. Hedningarna fingo således se, att missionsarbetet ej bedrefs af några som hälst själfviska motiv.

För den evangeliska kristenheten blef boxarupproret — så benämnes vanligen denna tid af förföljelse — en ny mäktig maning till missionsarbete i Kina.

Då oroligheterna utbröto vistades missionär Pitkin ensam i staden Pao-ting-fu; hans hustru och lille son voro i hemlandet. Innan Pitkin led martyrdöden, skref han till sin hustru: »När min gosse blir 25 år gammal, önskar jag, att han måtte komma tillbaka till Kina som missionär.» Se där ett rätt missionssinne, en aldrig sviktande kärlek. För missionen har heller aldrig varit fråga om att gå tillbaka, dess fältrop är: framåt i Jesu namn! I Kina är Guds åkerfält nu vattnadt med blod och tårar, tron väntar stora skördar och bidar efter Herrens Andes utgjutelse öfver Kinas många miljoner. De gamla sällskapen skyndade att fortast möjligt återvända, och nya sällskap hafva

också inträdt i arbetet. Det gäller att begagna tiden på det att Guds rikes skördar må blifva stora och Herrens lof rikligen må förkunnas bland Kinas olyckliga och sjunkna människomassor.

Från världsmissionsfälten.

(K. C.)

Kriget och missionsverksamheten.

När kriget bröt ut fruktade man att detsamma skulle hafva mycket allvarliga följder för missionsverksamheten. Tre omständigheter gåfvo särskildt anledning till bekymmer. Man fruktade, att kriget helt och hållet skulle taga människornas intressen och ekonomiska uppoffringar i anspråk, så att missionen ej finge de nödiga materiella medlen för att kunna upprätthålla och utvidga det redan påbegynta arbetet. För det andra tänkte man att krigets direkta och indirekta verkningar skulle störande och hämmande ingripa i missionsarbetets utveckling. Och slutligen ansåg man det ligga i sakens natur, att särskildt de civiliserade hednafolken skulle af de s. k. kristna folkens inbördes blodsutgjutelse få sådana intryck, att de icke mera vore benägna att lyssna till evangeliets fridsbudskap.

Kriget är ej ännu slut. Ett slutligt afgörande omdöme om dess inverkan kan således ej ännu afgifvas. Men kriget har fortgått redan så pass länge, att man i missionens ledande kretsar har kunnat gifva en belysande totalbild af missionens nuvarande ställning.

Hvad först och främst de *neutrala folken* beträffar så observera vi, att i

Förenta Staterna och Kanada

missionens inkomster stigit. År 1914 utgjorde de 17,168,611 dollars, år 1915 åter 18,973,990 dollars. Af 192 missionsorganisationer hade 83 organisationer sett sina inkomster stiga. »American Board» är Förenta Staternas största och äldsta missionssällskap. År 1915 voro dess inkomster större än någonsin tillförene. Det framhålles vidare, att kriget har stärkt de olika kyrkosamfundens i Amerika missionsintresse och fördjupat deras ansvarskänsla gentemot hednavärlden.

Holland

har stått i närmare beröring med kriget än de flesta andra neutrala länder och har därför i högre grad fått vidkännas dess tryck. Men missionens ekonomiska ställning är nu ungefär densamma som före krigets utbrott, och det nödvändiga antalet af missionärer har kunnat utsändas till missionsfälten.

I Danmark

hafva missionsorganisationerna kunnat slutföra sina årsräkenskaper

utan någon merutgift, och 16 nya missionärer hafva utsändts till missionsfälten, bland dem 3 läkare.

I Schweitz, Norge och Sverige

är missionens ekonomiska ställning ungefär densamma som i Holland och i Danmark. I Schweitz har nog Basel missionens inkomster förminskats, men märkas bör, att detta sällskap får en stor del af sitt understöd från Tyskland. Från Sverige har man oaktadt de svårigheter förbindelsen mellan missionsfälten och hemlandet erbjudit, kunnat utsända 60 nya missionärer till deras resp. arbetsfält.

Af de krigförande makternas missioner

hafva missionssällskapen i Tyskland och Parisermissionen i Frankrike lidit mest af kriget. Flera tyska missionärer hafva blifvit hemkallade för att inträda i aktiv tjänstgöring. 85 missionärer och missionselever hafva stupat i kriget. 26 teologer och läkare, hvilka hafva haft för afsikt att gå ut som missionärer, hafva drabbats af samma öde. Basel missionen har lidit de största förlusterna: 21 af dess män hafva nämligen stupat.

Pariser missionen i Frankrike

har haft ytterst svåra förluster. 60 af dess missionärer hafva fått ikläda sig soldatuniformen. Man har varit tvungen att stänga misisonsskolan.

I England

hafva de små sällskapen haft det mycket svårt. De stora sällskapen hafva däremot öfvervunnit svårigheterna. Det högkyrkliga Sällskapet för Evangelii Spridning erhöll de behöfliga medlen. Såsom vi redan förut omnämnt kunde Church Missionary Society till en del betäcka sin merutgift, likaså har det Wesleymetodistiska missionssällskapet kunnat göra. Detta sällskaps inkomster voro större än någonsin förut. London Missionary Society hade redan fattat beslut om verksamhetens inskränkning i Indien och äfven annorstädes. Men sällskapets vädjan till sina vänner hade en sådan följd, att inga inskränkningar behöfde vidtagas. Kina Inland Missionen hade år 1915 större inkomster än under året 1914.

Naturligtvis har man också i England fått vidkännas krigets svårigheter äfven i det afseende, att missionssällskapens egna män inträdt i krigstjänst.

Från missionsfälten.

Hvad sedan ställningen på missionsfälten beträffar, är det naturligt, att krigets störingar inverkat på missionsarbetet i sådana kolonier där de krigförande makternas härar hafva stött samman. I Sydvest Afrika har ordning åter inträdt sedan krigsoperationerna afstannat. Missionsverksamheten har åter vidtagit nästan i samma utsträckning som förut. I Tysklands

kolonier i Ost-Afrika fortfar krigstillståndet allt ännu och till följd däraf oordnade förhållanden, och det är att frukta, att missionsverksamheten därstädes lider svårt afbräck. I Togo och på Kamerunkusten har allt tyskt missionsarbete afstannat. I de inre delarna af Kamerun pågår dock arbetet.

Äfven den svenska missionen i Afrika har i någon mån fått lida genom kriget. Sålunda utvisade den italienska regeringen några af Fosterlands-Stiftelsens missionärer från Ost-Afrika och inskränkte betydligt deras handlingsfrihet, hvilka tillätos stanna i landet.

Hvad åter beträffar de missionssällskap som utöfva sin verksamhet i Turkiet och i Persien, har deras arbete fått lida svårt genom kriget. Från Indien skickades förliden sommar på regeringens befallning alla tyska missionärer till deras hemland. Endast genom de största ansträngningar har man kunnat fortsätta deras arbete. Lifvade af samförstånd och kärlek hafva nämligen engelska, amerikanska och svenska missionärer åtagit sig att sörja för deras arbetes fortsättande. I Kina, som står utanför det nu pågående kriget, har missionsverksamheten fått allmänhet lugnt fortgå och utvecklas.

De stora hedniska folkens sinnesstämning.

Den mest glädjande omständigheten i det ämne vi nu behandlat är de civiliserade hednafolkens förhållande gentemot kristendomen. Det är ett faktum, att man endast i undantagsfall träffar i Kina, Japan och Indien på ett tänkesätt, som till följd af kriget vore färdigt att vända ryggen åt kristendomen. I Kina hafva dörrarna mer än någonsin öppnats för evangelii förkunnelse, och missionen har därstädes vunnit större segrar än på långa tider. I Japan har kriget onekligen mer än annorstädes inverkat på de bildades åskådningssätt. Men där har man lagt märke till, att kristendomen ej heller gör, som man trott, människan oduglig för krigiska värf. Det är ju klart, att en dylik tankegång ej uppfattat det väsentliga i kristendomen. Från Indien nå oss budskap om massrörelser bland de lägsta kasterna hän mot kristendomen.

Människoplaner gå omintet, men Gud för sin sak till seger. Så äfven härvidlag. Fastän vi måste beklaga det, att den lutherska kyrkan varit tvungen att mycket inskränka sitt missionsarbete, hafva vi orsak att prisa Gud för det, att missionsverksamheten dock i allmänhet kunnat fortgå och att portarna allt fortfarande stå öppna i de stora kulturländerna. Detta sakförhållande manar oss till ödmjukhet och till en större trohet i arbetet.

Redovisning

öfver till Finska Missionssällskapet influtna medel.

Mars månad 1916:
(Forts.)

En bondevärdinna fr. Helsinge 10 mk., m. a. 20 mk., s:ma **30 mk.** — Tammerfors M. F. g. herr **Cajanus 900 mk.** — Koll. i miss. kyrkan under mars månad **141: 75.** — Fr. finskspråkiga orter **19,983: 30.** — **Summa: 41,620: 38.** — Prostarna Saarinen och Broms, Petrograd, vexelmynt åt de till Kina i sept. 1915 afresta missionärerna Rbl. 6 = **14: 31.** — Fredagsyfören. till en elevs underhåll i kvinl. miss. skolan, hösttermin. 1915 200 mk., utrustning af 2:ne kvinliga missionärer för Kina 1915 516: 17, inventarier m. m. till kvinl. miss. skolan 146: 57, g. frök. **Kivivaara 862: 74.**

Afrikanska Barnhemsfonden:
Fr. U:borg g. **T. Vataja 15 mk.** Fr. Kuopio g. **Ida Mustonen 25: 23.** — **Summa 40: 23.**

Kinesiska Barnhemsfonden:
Fr. U:borg g. **T. Vataja 15 mk.** — Fröken **Julia Vidgrén,** Vasa **100 mk.** — **Irene Railio** till ett kinesiskt barns underhåll **150 mk.** — **Summa: 265 mk.**

Fonden för Judemissionen:
(För inköp af en skioptikonapparat: kkh. P:bg 15 mk., koll. i S. K. F. 20:95, J. A. 5 mk., E. F. 20 mk., K. A. V. 10 mk., L. L. 16 mk., L. O. K:m 5 mk., Pr. F-s 5 mk., koll. i Borgby 7: 50, i Kotka samskola 16 mk., i Villmanstrands folkskola 17: 40, prost. L:th 2 mk., J. E. af H. 10 mk., koll. i Allianshuset 28 mk., Öv. S. af F. 20 mk., i S:t Michels folkskola 19:70, i Kuopio N. M. K. Y. 93 mk., s:ma 310: 55, i Borgå 27: 90, i Sibbo 10: 25, Hertzby 5: 45, i St. Michel vid sv. gudstj. 8: 45, fr. finska församl. 541: 23, g. past. **Schalin 903: 93.** — Fr. Tammerfors **50 mk.** — Fr. Ikalis **5 mk.** — Fr. Viborg **151:25.** — Fr. Uleåborg **9 mk.** — Koll. i miss. kyrkan und. mars månad **169: 53.** — **Summa: 1,288: 71.**

Ambomissionens skol- och litteraturfond:
Fr. Amerika g. past. **Rautalahti 34: 72.**

Till Läkaremissionen:
»För ett sjukhus» **100 mk.** — Koll. i miss. kyrkan und. mars månad **224: 80.** — **Summa 324: 80.**

Inre Missionens predikantfond:
Kollekter g. lekt. **Vegelius 63: 70.**

Fonden för utbildande af infödda lärare i Kina:
Helsingfors S. F. M. F. till en seminariielevs underhåll **300 mk.**

Kinesiska skolfonden:
Kollekter i miss. kyrkan und. mars månad **113: 14.**

Fonden för ordnandet af evangeliseringsarbetet på fabriksplatser och i andra tättbebodda folkcentra:
Onämnd, Orivesi **25 mk.**

Gåfvor in natura:
Fr. Sääksmäki 14 skjortor.

April månad 1916:
Två gamla systrar **2 mk.** — Onämnd, Mörskom, **14 mk.** — Läraren **O. Ekestam,** Kullå, m. a. **10 mk.** — **Carolina Carlstedt,** Sääksmäki, 200 mk., m. a. 20 mk, s:ma **220 mk.** — I enlighet med en onämnd aflidens önskan, H:fors, **100 mk.** — En missionsvän **300 mk.** — Statsrådinnan **I. Aspelin-Haapkylä,** H:fors **200 mk.** — Lärarnas miss. förbund, m. a. g lärar. **Lumme 251 mk.** — **Åbo M. F. 1,460: 36.** — Onämnd **300 mk.** — Ett tackoffer åt Herren **25 mk.** — Onämnd, Töfsala **100 mk.** — Jungfrurnas syfören. i Vasa g. byggmäst. **Geber 250 mk.** — Domprosten **V. Valli,** Tammerfors, **200 mk.** — Domprostinnan **S. Valli,** Tammerfors, **50 mk.** — **M.,** H:fors, **10 mk.** — Helsingfors Sv. M. F.: m. a. 55 mk. barnsyf. g. frök. Hermanson 70 mk, s:ma **125 mk.** — Lektor **E. Sonck,** Ekenäs, 50 mk., m. a. 10 mk., s:ma **60 mk.** — Fr. Tammerfors postkontor **10 mk.** — Fr. Replot: koll. i kyrkan o. på läsförh. 22: 35. K. S. 27: 65, g. kkh. **Smeds 50 mk.** — **Johanna Erika Lindblad,** Mariehamn, **10 mk.** — Koll. vid läsförh. i Nagu g. past. **Kuhlman 3 mk.** — **Martta Saloheimo,** Sordavala m. a. **50 mk.** — **A. S.,** Sordavala **1,000 mk.** — Lojo syf. 100 mk., koll. 200 mk., g. past. **Laurila 300 mk.** — **Julia Vidgren,** Vasa, **40 mk.** — En Åbobo **150 mk.** — Fr. Amerika g. miss. **Rönkä 201: 90.** — Fru **Naemi Elmgren,** Helsing-

fors, **50 mk.** — **a,** Kuopio, **242 mk.** — **K. V. V.,** H:fors, **10 mk.** — Lektor **J. Zidbäck,** H:fors, 100 mk, m. a. 20 mk, s:ma **120 mk.** — **E. B., A. H.** o. **A. S.,** Ekenäs, **25 mk.** — **Axel Tallqvist,** U:borg **20 mk.** — Fr. Teerijärvi: ins. vid Alex. Vistbackas begr. 3: 25, vid läsförh. 48: 75, Nils Sandkulla 25 mk., Anna Sjöberg 25 mk., g. kkh. **Appelberg 102 mk.** — En vän fr. Jakobstad **50 mk.** — Byggmästaren **K. Oila,** Helsingfors, **100 mk.** — **A. Lönnroth,** Nickby, **3 mk.** — Handl. **E. Meriluoto,** Strömfors **10 mk.** — K. Piettilä, Öfvermark, 10 mk., Rosa Risberg d:o 5 mk., m. a. 10 mk., s:ma **25 mk.** — Reku syfören., Kimito g. fru **Eklund 50 mk.** — Helsinfors sv. M. F.: spb. 136 mk., m. a. 5 mk., gåfva 8 mk. sma **149 mk.** — Fr. Jomala: Erik Jansson 20 mk., Erika Eriksson, Mariehamn 10 mk., Erika Karlssons spb. 8: 45, Erika Mattsson, Karrböle 3 mk., 1 spb. 3: 40, fyllnad 5: 15, g. prost. **Snellman 50 mk.** — Värdinn. **Matilda Nordström,** Jomala m. a. **10 mk.** — Fr. Helsinge: koll. 129: 50, ur kansliets sparb. 13: 60, Math. Ongelins d:o 16: 90, tillägg —: 50, g. past. **Alander 160: 50.** — **Jenny Lagus,** Idensalmi **30 mk.** — Kyrkoherdskan **Anna Palmroth,** Teisko 10 mk., m. a. 10 mk. s:ma **20 mk.** — Fröken **Aina Granqvist,** Jakobstad **10 mk.** — Nykarleby bönehus syfören. g. kkh. **Petrell 125 mk.** Fr. Norrmark: kommercerådinnan Ahlström 100 mk., 2 onämnda 6 mk., m. a. 104 mk., g. fru **Selma Blom 210 mk.** — Fru **Helena Snygg,** Helsingfors **20 mk.** — Fr. Tammerfors: Olga Eriksson 50 mk., Ida Rosling 10 mk., g. past. **Ahonen 60 mk.** — Vendla Westerling, Sordavala **2:25.** — **Joh. Gust. Ahlbäck,** Hangö **1 mk.** — **M. E. C.,** Sääksmäki **25 mk.** — Kkh. **Gronström,** Öfvermark 10 mk., m. a. 10 mk. s:ma **20 mk.** — Prosten **A. Krank,** Janakkala 20 mk., m. a. 20 mk., s:ma **40 mk.** — **F. W. S.** Helsingfors **50 mk.** — Fr. Liljendal: koll. i kyrkan 12 mk., fr. Lappträsk: koll. i Lindkoski 8: 95, i Norrby 6: 60, fr. Pernå koll. i Hommansby 4: 05, i kyrkan 5: 10, 2 spb. 7: 07, fr. Lovisa: koll. i bönehuset 3: 20, 1 spb. 2: 85. Koll. i kyrkan 50: 18, fr. finska orter 1,134: 29, g. past. **Lindbohm 1,234: 29.** — Fr. Houtskär: af en liten syfören. 75 mk., H. Sandholm 1: 83, g. prost. **Lagerbohm 76: 83.** — Frök. **E. Ingman,** Helsingfors **200 mk.** Behålln. af sångaftonen 9/4 i miss. kyrkan **92: 20.** — Fr. Ingå: koll. 6/1 13 mk., frök. Elvira Nyman 1: 50, onämnd 10 mk., fylln. —: 50, kkh. **L. O. Kjäldström** 50 mk., s:ma **75 mk.** — **M. Berlin,** Fredrikshamn, m. a. **10 mk.** — Prostinnan **M. Österbladh,** Lapinlaks 15 mk., m. a. 10 mk., s:ma **25 mk.** — Onämnd **200 mk.** — En miss. vän, Degerby **200 mk.** — Fr. Viborg: **200 mk.** — Fr. Lojo: »Herrens sedel» **100 mk.** — Friherrinnan **A. Rokassovsky,** S:t Johannes 2:75, m. a. 10 mk., s:ma **12: 75.** — **I. Birkvaldt,** Petrograd 3 r. = **6: 48.** — Fr. Joensuu g. frök. **I. Hällström 265 mk.** — Fröken **Lina Ehrström,** Ekenäs, 10 mk, m. a. 10 mk, s:ma **20 mk.** — Kkh. **J. F. Manner,** Kumlinge, 10 mk, insaml. å läsförh. 12 mk, s:ma **22 mk.** — Fr. Dalsbruk: af fyra missionsvänner g. **Hilda Abrahamsson 25 mk.** — 2 koll. fr. Kronoby g. kkh. **Bergh 7 mk.** — Fr. Helsingfors: 7 m. a. 90 mk, orgelnisten Nordberg, Vichtis, m. a. 10 mk., g. byggmäst. **Ahlgrén 100 mk.** — Lestadianska filialafdelningen, Uleåborg, **56 mk.** — Pastor **A. V. Kuusisto,** Helsingfors, **100 mk.** — Förbunden N.M.K.Y. och N.K.Y. g. ing. **v. Weissenberg 1250 mk.** — Helsingfors sv. M. F., spb. **200 mk.** — Fröken **Ellen Våhlberg,** Brahestad, **15 mk.** — **Onämnd 15 mk.** — Onämnd, Åbo, g. häradsh. **Peltonen 40 mk.** — Onämnd **50 mk.** — »Ett löfte åt Herren» **50 mk.** — Fr. Vasa: Brändö sv. syfören. g. byggmäst **Geber 175 mk.** — Onämnd, Mariehamn, »ett löfte åt Herren» **100 mk.** — **Hilda Söderström,** Jyväskylä, **100 mk.** — Björkö M. F. g. herr **J. Doktar 75 mk.** — Onämnd, Viborg, **10 mk.** — Fr. Viborg g. **A. B. 37 mk.** — En gammal miss. väninna **216 mk.** — Fröknarna Sofia och Anna Collan, Parikkala, 35 mk, m. a. 10 mk, frök. A. Rönnholm 5 mk, frök. S. Nordlund 5 mk, s:ma **55 mk.** — Onämnd, Helsingfors, g. past. **Paasio 30 mk.** — Kapten o. fru **Troberg,** Mariehamn, **1,000 mk.** — Fr. Pojo: gåfvor o. kollekter 84 mk, m. a. 136 mk., B. Björkqvist, Tenala, 10 mk., g. past. **Paunu 230 mk.** — Fr. Kveflaks: koll. i Vesterhankmo 26/3 g. **Jonas Qvist 34 mk.** — **M. L.,** Helsingfors, **3,000 mk.** — Lärarinnan Anni Koljonen, Helsingfors, 25 mk, m. a. 25 mk, s:ma **50 mk.** — Enkefru **M. Hausen,** Germundö, Åland, **10 mk.** — **C. J. F—g,** Åbo, **5 mk.** — Aptekaren **Joel Salin,** Vörå, 100 mk, m. a. 10 mk, s:ma **110 mk.** — Fr. Viborg: kommerseråd. J. Hallenberg 500 mk., af ensk. vänner 17 mk, svenska församl. syfören. 115 mk., fru S. Mustakallio 100 mk, g. kkh. **J. Mustakallio 732 mk.** — Tammerfors barnmiss. fören. **500 mk.** — **Frans Hagman,** Åbo, **22 mk,** — Fr. Fin-

ström: 3 spb. 19: 75, J. E. Danielsson 5 mk, G. V. Nordlund 10 mk, en enka 10 mk, hälften af en insaml. i Svartsmara by 22: 90, hälften af koll. vid bib. förkl. i Markusböle folkskola 19 mk, hälften af behålln. af försäljn. i Pålsböle 145: 25, tillägg. —: 10, g. kkh. **Lindell 232 mk.** — Fr. Amerika g. past. **Keränen 26: 25.** — Frök. Forss spb. **150 mk.** — Fröken **J. Mannelin** Björneborg, **70 mk.** — Fr. Uleåborg: koll. i kyrk. 1,240: 42, d:o i bönehuset och å K.F.U.K. 121: 38, ett litet tackoffer till merutgiftens betäckande 100 mk, priset för fru Villgrens indiska skrin 100 mk, biskop J. R. Koskimies 100 mk, en spb. 230 mk, till miss. Lehtos understöd g. herr. Fahler 155 mk, g. baron **K. A. Wrede** och miss. direktor **Tarkkanen 2,046: 80.** — Uleåborg M. F. g. herr. **J. Fahler 120 mk.** — En miss. vän, Uleåborg, 100 mk, till merutgiftens betäckande 20 mk, s:ma **120 mk.** — F. d. referendariesekreteraren **S. Aejmelaeus,** Helsingfors, **50 mk.** — Senatorskan **Julia Fellman,** Helsingfors, **200 mk.** — 2 m. a., Helsingfors, 20 mk, fr. Vasa: Brändö barnsyfören. 16: 20, E. Cederberg 20 mk, en tjenarinna 50 mk, hofrådet Revell 100 mk, en miss. vän 5 mk, I. Rukkinen 10 mk, onämnd 9: 25, handl. Sundgren 20 mk, handl. F. Laurell 25 mk, kommerseråd. Hartman 100 mk., en miss. vän 10 mk, koll. å Kr. För. lokal 10 mk, behålln. af server. 10 mk, koll. vid sv. samkväm efter afdrag af hyra 95: 75, behålln. af server. 5: 70, koll. vid. finskt samkväm efter afdrag af hyra 67: 33, behålln. af server. 19 mk, koll. i Brändö 29: 35, 24/4 12: 52, koll. vid miss. fest 362: 25, spb. 468: 75, 5 m. a. 50 mk, past. J. E. Kovero m. a. 10 mk, koll. i Gerby, Mustasaari, 11 mk, g. past. **Haahti 1,717 mk.** — Fr. Mustasaari: koll. i Tölby folkskola 5: 55, fr. Solf: koll. i Moback småskola 5: 56, i kyrkan 15 mk, 1 spb. 2 mk, koll. i Rimalby 6: 20, kkh. Lundberg, m. a. 5 mk, koll. i Muusmo by 10: 15, koll. vid 2 möten å Sundom folkskola 32 mk, 2 spb. 8: 60, fr. Malaks: koll. i kyrkan 10: 07, i bönehuset 23: 62, en sparb. 8: 62, fr. Petalaks: vid 2 möten å prästgården 12: 60, ur prästgårdens sparb. 5: 75, fr. Korsnäs: koll. i folkskolan 3: 80, i kyrkan 6: 50, å Harrström 10: 35, 2 möten i Töjby 9: 60, fr. Närpes: koll. i Rangsby 5: 45, i Norrnäs 5: 70, i Nämpnäs 16: 26, i kyrkan 26: 40, vid läsförh. g. prosten Dahlberg 30 mk, fr. Kristinestad: koll. i bönehuset 22 mk, syf. 20 mk, fr. Lappfjärd: koll. i ungdomshuset 25: 30, i Låhlby 5: 75, 2 möten i Härkmeri by 15: 50, fr. Sideby: 2 möten i Skaftung 45: 30, i kyrkan 16: 01, i ungdomshuset 3: 15, behållning af servering 3: 20, Flada syf. 40 mk, sönd. skolbarn i Flada 2: 50, C. E. föreningen 5 mk, Karl Källberg 2 mk., i Flada folkskola 9: 15, Ömossa folkskola 8: 91, syf. 30 mk., koll. i Kristinestad landsförs. 9: 86, fr. Närpes: vid 2 möten i Pjelaks 19: 20, i Stoback 8 mk, 5 möten i Österyttermark 31: 80, behålln. af server. 16 mk, koll. i Vesteryttermark 8: 65, Selma Jern m. a. 5 mk, fr. Öfvermark: koll. i kyrkbyn 9: 50, Erika Nordman 10 mk, koll. i kyrkan 24: 50, i Grop folkskola 18 mk, Verner Sveins, m. a. 5 mk., fr. Pörtom: koll. i kyrkan 11: 50, Ida Strömbäck 5 mk, i Sidbäck folkskola 5:07, Ingeborg Martola, m. a. 5 mk, 1 spb. 3: 78, koll. i Norrback 5: 15, Joh. E. Norrback m. a. 5 mk., koll. i kyrkbyns folkskola 21:65, behålln. af serv. 10 mk., M. F:ns medl. afgifter 20 mk., prostinnan L. Kallio, m. a. 10 mk., koll. i Toby småskola, Mustasaari 11: 50, g. pred. **Jern 797: 71.** — Fru **Minna Thulé** 50 mk., 5 m. a. 50 mk., s:ma **100 mk.** — **Joh. Pettersson,** Vichtis 5 mk., m. a. 5 mk., s:ma **10 mk.** — Fröken **Elli Avellan,** Kellahti 50 mk., m. a. 50 mk., s:ma **100 mk.** — Kommerserådinnan **Lyydi Sommer,** Helsingfors **200 mk.** — I. Z. g. rektor **Zidbäck 100 mk.** — Koll. i missionskyrkan und. april månad **522: 25.** — Fr. finskspråkiga orter: **18,384: 44.** — **Summa: 43,367: 01.**

Gåfvor in natura:

Fr. Hausjärvi o. Kausala kläder. — Fr. Vasa 2 guldringar, fr. Lempäälä 1 d:o, g. past. Haahti.

Judemissionsfonden:

Fr. Salo: 2 koll. 36:67, i Nådendal 17: 70, i Brändö, Vasa 29: 70, i Närpes 2: 30, i Kaskö: å folkskolan 12: 20, i kyrkan 8: 45, i skolan 10: 95, behålln. af serv. 7: 75, fr. Kristina: koll. i bönehuset 27: 60, i skolan 5: 05, ur 5 spb. 49: 23, fr. Lappfjärd 3: 30, koll. å ungdomsför. 28: 72, koll. i Seinäjoki 8: 30, i Nykarleby bönehus 13: 55, E. H:s spb. 26 mk., fr. Jakobstad 3 spb. 22: 62, koll. i bönehuset 93: 49, koll i skolan i Gamlakarleby 13: 50, g. past. **Schalin 416: 98.** — Onämnd **5 mk.** — **Simon S.,** Kronoby **1 mk.** — Under Tammerfors poststämpel **25 mk.** — Koll. i miss. kyrkan und. april månad **139: 76.** Fr. finskspråkiga orter: **143: 95.** **Summa: 731: 69.**

Aili Haahtis arffond:

Elever i Kuopio blindskola **22 mk.** —

Afrikanska Barnhemsfonden:

Uleåborg barnsyfören. g. fru **Vataja 20: 50.** — Fröken Kivivaara, H:fors, till tvänne infödda flickors uppfostran **300 mk.** Fr. finskspråkiga orter **16: 10.** — **Summa: 336: 60.**

K. J. Lindströms fond för Japanmissionen:

Onämnd, Riihimäki **15 mk.**

Fonden för utbildande af infödda lärare i Kina:

Fr. Jyväskylä seminarium **94 mk.** —

Kinesiska Barnhemsfonden:

Uleåborg barnsyf. g. fru **Vataja 20: 50.** —

Läkaremissionen:

Koll. i miss. kyrkan und. april månad **92: 95.** —

Till miss. kyrkans underhåll:

Koll. i miss. kyrkan under april månad **76: 56.**

Fonden för ordnandet af evangeliseringsarbetet på fabriksplatser och i andra tättbebodda folkcentra:

Af enskilda personer **1,045 mk.**

Maj månad:

Fr. Sordavala gen. lekt. **Nyberg 200 mk.** — Onämnd, H:fors **30 mk.** — Tölö syfören. H:fors **72: 35.** — Miss. direktor **M. Tarkkanen,** H:fors **500 mk.** — U:borg M. F.: koll. vid miss. dagarna 20/4—26/4 37: 15, 60 spb. 244: 90, g. herr **Fahler 282: 05.** — **J. G.** Ingå **10 mk.** — Två miss. vänner, Viborg, g. **M. Puustinen 400 mk.** — **V. Vesterlund,** Kronoby **25 mk.** — Fr. Sideby: 1 spb. 4: 40, koll. vid fiskaren Jossfolks begr. 3: 70, koll. vid Osk. Sundholms bröll. 9: 60, fyllnad 2: 30, g. kkh. **Stenfors 20 mk.** — **M. Saari,** Kristinestad **10 mk.** — En miss. vän, Nagu 5 mk., m. a. 10 mk., s:ma **15 mk.** — Fru Anna Dankovsky, H:fors 25 mk., m. a. 10 mk. **s:ma 35 mk.** — **Miina Nikander,** H:fors **20 mk.** — Helsingfors M. F:s barngrupp för miss. skolan g. fröken **B. Hermanson 1,100 mk.** — **Selma Jansson,** Sagu **10 mk.** — Prosten **J. Sahlman,** Sordavala **50 mk.** — Onämnd, T:fors m. a. **10 mk.** Onämnd, Karuna **25 mk.** — Onämnds spb. **50 mk.** — Fru Seppänen, H:fors m. a. **20 mk.** Fru **Lackman,** H:fors **75 mk.** Aflidna fröken Korsströms fr. H:fors spb. bok g. direkt. **Sundvall 556: 41.** — Possessionaten **J. B. Dufva,** Koski T. l., **25 mk.** — Systarna vid Viborgs Diakonissanstalt **54: 50.** — **V. Heinonen,** Grankulla **40 mk.** — Doktorinnan **Anna Collan,** Kiukais **100 mk.** — Tammerfors M. F. **2,550 mk.** — Fredriksberg syf. g. **Ester Gustafsson 145 mk.** **K. V. Kaarna,** H:fors **200 mk.** — Fr. Astoria, Amerika **31: 85.** — **A. V.** H:fors **10 mk.** — Berghäll syf., H:fors **61 mk.** — Onämnd, d:o **10 mk.** — Lärarinnan **Lina Ringdahl,** Åbo m. a. **10 mk.** — Enkeprostinnan **S. Elfving,** Jockas **10 mk.** — Villmanstrand syf. **114 mk.** — Fr. Hangö: bond. Karl Vesterholm 100 mk., spb. 205: 69, koll vid miss. st. 94: 31, behålln. af serv. 50 mk., gåfvor 250 mk. g. kkh. **Storgårds 700 mk.** — Onämnd, Esbo g. prost. **Tarkkanen 100 mk.** — Onämnd **160 mk.** — Prosten **J. Granös** sterbhus **205 mk.** — Amanda Johanssons spb. **8: 30.** — Spb. n:o 544 **7: 30.** — Bromsaren **P. Nyström,** Jakobstad **5 mk.** — Past. **H. Stenfors,** Pernå **3: 60.** — »En medlem af den svensktalande församlingen i U:borg **50 mk.** — **Erik Elenius,** Kveflaks 10 mk., m. a. 10 mk., s:ma **20 mk.** — **H.** Helsingfors **100 mk.** — För försålda fr. landsorten inkomna gåfvor 158 mk., tre guldringar 48: 55, s:ma **206: 55.** — Gamla syf. i H:fors **416 mk.** — Koll. i Ekenäs kyrka g. past. **Sirenius 54: 12.** — Syf. »Senapskornet» **115: 40.** — Fröken **Elli Johnssons** spb. **60 mk.** — Fr. Sund: insaml. i Mångstekta g. K. E. Lindeman 15: 25, Joh. E. Sundqvist 10 mk., koll. i Mångstekta skola 4 mk., insändaren 70: 75, m. a. 20 mk., g. past. **Henriksson 120 mk.** — **G.,** Pedersöre 10 mk., m. a. 10 mk., s:ma **20 mk.** — Fr. Viborg: koll. i kyrkan 25 mk., gåfvor 108 mk., koll. 285 mk., ryskt mynt 17: 75, insändarens m. a. 10 mk. g. kkh. **Wegener 445: 75.** — Fr. Borgå: 2:ne miss. vänner 50 mk., lär. B. V. Länström 100 mk., g. past. **Haahti 150 mk.** — »Från en som vill vara en af Reijovaaras 300» **200 mk.** —

(Forts.)

Missionssällskapets expedition, Observatoriigatan N:o 18, är öppen alla hvardagar från kl. 9 f. m. till kl. 6 e. m. Telefon 11 87.

Redaktion: K. A. Paasio (ansvarig) och B. Serenius.

Helsingfors 1916, Finska Litteratursällskapets tryckeri.